

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Frida Lundberg

Datum: 2012-03-15

Dnr: PF2-1/1112

Prestationsbaserad resurstilldelning för universitet och högskolor

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har av Utbildningsdepartementet getts möjlighet att framföra synpunkter på rapporten *Prestationsbaserad resurstilldelning för universitet och högskolor* (U2011/7356/UH)

SFS inkommer här med sina synpunkter.

Sabine Pettersson
Vice ordförande
sabine.pettersson@sfs.se
08-54 57 01 07

Synpunkter på rapporten: Prestationsbaserad resurstilldelning för universitet och högskolor

SFS vill i detta remissvar bidra med studenterna och doktorandernas perspektiv på förslaget. SFS huvudinvändning är att förslaget saknar incitament för att upprätthålla en god kvalitet i forskarutbildningen. Vi vill också lyfta att resursfördelningen bör ta hänsyn till forskningsförankringen i grundutbildningen.

De länder som är bäst rustade för att bemöta framtidens utmaningar är de som har en stark och dynamisk kunskaps- och innovationsbas. För att inte halka efter behöver Sverige säkra förnyelse i ett system som i dag präglas av stora demografiska förändringar samt en hög andel pensionsavgångar. Det gäller inte minst bland den generation som idag dominerar de högpresterande forskningsmiljöerna. Sverige måste bana vägen för nyfikna, uppfinningsrika och idésprudlande yngre forskare, entreprenörer och innovatörer att ta deras plats. Sverige måste tillämpa en resurstilldelning där det finns utrymme att satsa på de kommande generationerna.

Sverige behöver dynamiska, kreativa, mångvetenskapliga och tvärvetenskapliga miljöer. Dessa miljöer uppstår inte ur intet utan behöver kreativa, uppfinningsrika och mångfacetterade personer. Därför förespråkar SFS ett resurstilldelningssystem som tar hänsyn till forskarutbildningens kvalitet, yngre forskares villkor samt forsknings- och arbetslivsanknytning i utbildning på grund- och avancerad nivå.

Resurstilldelningssystemet för forskning och forskarutbildning ska enligt direktiven fördela pengar utifrån indikatorer som mäter forskningsprestation och samverkan. Ett sådant system riskerar en urholkning av den svenska forskarutbildningen, då pengar som är avsedda för forskning och forskarutbildning fördelas enbart efter forsknings- och samverkansmått. Det måste finnas incitamentet för lärosätena att utveckla forskarutbildning, SFS menar att detta är en nödvändighet för att utbildningen inte ska urholkas och nedprioriteras.

Forskningsmedel fördelas för att ge yngre forskare rimliga möjligheter att meritiera sig, oberoende av mer erfarna kollegor. Det kan innebära flera forskningsbidrag till yngre forskare men framförallt längre bidragstider, för att möjliggöra etablering som självständig forskare.

Framtidens innovatörer och forskare är dagens studenter. En högskoleutbildning ska vila på vetenskaplig grund och syfta till att bland annat sprida den mest aktuella kunskapen inom området. Forskningsanknytning är viktigt på alla nivåer och ska ske med progression, därför är det viktigt att det finns möjligheter gällande tid och resurser för att säkra en god koppling till forskning och innovation, så tidigt som möjligt i utbildningen. SFS menar att forskningsanknytning är en förutsättning för en högkvalitativ utbildning men ingen garant, varför det behövs strukturella förändringar.

SFS anser att:

- Ett eventuellt kvalitetsbaserat tilldelningssystem måste ta hänsyn till forskarutbildningsmomentet.
- Det ska säkerställas att basanslaget till forskning och forskarutbildning används ändamålsenligt.
- Forskningsanknytning i grundutbildningen ska iakttas vid fördelningen av basanslagen.
- Tryggare anställningar och en mer förutsägbar/långsiktig forskningsfinansiering skulle underlätta fakulteternas planering av utbildnings- och forskningsbehov samt forskningsanknytningsanslag.
- Samspelet mellan forskning och utbildningen sker bäst i samma miljö, att frågå den principen är inte samhällsekonomiskt försvarbart. Samtliga lärosäten måste tilldelas tillräckligt med resurser för att kunna upprätthålla en hög kvalitet på forskningen och kunna garantera forskningsanknytningen i utbildningen.
- Det ska finnas resurser och incitament för alla högskolelärare till pedagogisk meritering samt till samverkan med det omgivande samhället.
- Att forskningsråden samt lärosäten ska få ett starkare mandat att följa upp och iakttä jämsälldhetsaspekten i fördelningen av forskningsresurser.
- Att en mer rättvis fördelning av forskningsresurserna skulle möjliggöra för flera lovande kvinnliga och yngre forskare att stanna kvar i akademien.